

คู่มือ

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านการเขียน
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือ

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านการเขียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการ เล็งเห็นความสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีนโยบายให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่มีระบบเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนไปสู่ความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ สามารถดำรงตนในสังคมอย่างปกติสุข

การอ่านและการรู้หนังสือ (Reading & Literacy) เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านอย่างคล่องแคล่วและเข้าใจความหมายจะนำมาซึ่งความรู้และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ แยกแยะ และประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารความรู้ ความคิดให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ ๒๑ หากผู้เรียนบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่านจะส่งผลให้การเรียนรู้ไม่อาจก้าวหน้าได้ และจะประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต จึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารให้แก่ประชาชนตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่ซับซ้อนขึ้นเมื่อเติบโตใหญ่ และนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งยาวนานถึง ๑๔ - ๑๕ ปี หรือในวัยของการศึกษามัธยมศึกษาบังคับ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาในช่วงนี้ให้มั่นคง โดยพิจารณาว่าการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญอันดับแรก ๆ ของการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน การพัฒนาความสามารถในการอ่านนอกจากครูจะต้องมีองค์ความรู้เข้าใจทักษะและกระบวนการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่ต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษแล้ว ครูต้องเข้าใจถึงความแตกต่างของผู้เรียน ทั้งความแตกต่างทางสติปัญญาและความแตกต่างทางพื้นฐานครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้การดำเนินงานพัฒนาการอ่านการเขียนจึงได้มีการกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

ด้วยความสำคัญของการอ่านและการรู้หนังสือ (Reading & Literacy) ดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการอ่านการเขียน ดังนี้ “นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เมื่อจบ ป.๑ ต้องอ่านออกเขียนได้ และมีมาตรการประเมินผลให้เป็นรูปธรรม” ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ขึ้น เพื่อให้โรงเรียนใช้ในการวัดและประเมินผลการอ่านการเขียนของนักเรียนตามนโยบายดังกล่าว โดยกรอบโครงสร้างของเครื่องมือที่สร้างขึ้นนี้จัดทำขึ้นจาก

๑. การวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๒. คำศัพท์พื้นฐานจากบัญชีคำพื้นฐานและหนังสือเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามระดับชั้น
๓. การวิเคราะห์ระดับพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

เครื่องมือที่สร้างขึ้นนี้ สร้างโดยศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบด้านภาษาไทย ครูผู้สอนภาษาไทย ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย และได้รับรางวัลด้านการสอนภาษาไทยและตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการสอนภาษาไทยและการวัดและประเมินผล จากสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ วัดและประเมินผลนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ นี้ ครูผู้สอนสามารถนำผลของการสอบวัดเป็นข้อมูล ในการวินิจฉัยผู้เรียนเพื่อพัฒนาด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนได้ตรงตามความเป็นจริง

จุดประสงค์ของการประเมิน

๑. เพื่อประเมินการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖
๒. เพื่อให้ได้ข้อมูลผลการประเมินการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ สำหรับการรายงานผลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - MES) ในเดือนมกราคม ๒๕๖๐
๓. เพื่อให้ได้ข้อมูลผลการประเมินการอ่านและการเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประเมินการอ่านการเขียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ สำหรับการรายงานผลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - MES) ในเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ครั้งนี้ ได้กำหนดนิยามศัพท์ดังนี้

๑. การอ่าน เป็นการวัดความสามารถในการอ่านออกและการอ่านรู้เรื่องของนักเรียน ดังนี้
 - ๑.๑ การอ่านออกเสียง หมายถึง การอ่านคำ ประโยค หรือข้อความสั้น ๆ ที่เป็นวงคำศัพท์ที่กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี ทั้งที่เป็นคำที่มีความหมายโดยตรงหรือคำที่มีความหมายโดยนัยที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้วิธีการอ่านออกเสียง
 - ๑.๒ การอ่านรู้เรื่อง หมายถึง การอ่านคำ ประโยค ข้อความสั้น ๆ หรือเรื่องราวที่เป็นวงคำศัพท์ที่กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี ทั้งที่เป็นคำที่มีความหมายโดยตรงหรือคำที่มีความหมายโดยนัยที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านร้อยแก้ว ร้อยกรอง สำหรับเด็ก (เป็นข้อความง่าย ๆ) จับใจความจากเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่สำคัญที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน คาดคะเนจากเรื่องที่อ่าน และสรุปความรู้ ข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล
๒. การเขียน เป็นการวัดความสามารถในการเขียนคำและเขียนเรื่องของนักเรียน ดังนี้
 - ๒.๑ การเขียนคำ หมายถึง การเขียนคำที่เป็นวงคำศัพท์ที่กำหนดในแต่ละระดับชั้นปี โดยวิธีการเขียนตามคำบอก
 - ๒.๒ การเขียนประโยค/เรื่อง หมายถึง การเขียนคำ ประโยคง่าย ๆ การเขียนเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับประสบการณ์หรือจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ การเขียนย่อความ การเขียนเรียงความ และการเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียนครั้งนี้ เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ โดยแบบทดสอบแต่ละระดับชั้นแบ่งเป็น ๒ ฉบับ ได้แก่ ๑) การอ่าน ๒) การเขียน

โครงสร้างของเครื่องมือ

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ นี้ เพื่อใช้วัดและประเมินผลผลการอ่านการเขียนของนักเรียน และนำผลการประเมินรายงานผลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - MES) ในเดือนมกราคม ๒๕๖๐ ซึ่งเครื่องมือวัดและประเมินผลนี้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมีรายละเอียดตามกรอบโครงสร้าง ดังนี้

**โครงสร้างของเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑**

สมรรถนะ	มาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	รูปแบบของการวัด	จำนวน (ข้อ)
การอ่าน ๑. การอ่านออกเสียง	ท ๑.๑ ป.๑/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้น ๆ	การอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความที่ประกอบด้วย คำพื้นฐาน คือ คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คำ รวมทั้งคำที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย ๑. คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ ๒. คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ๓. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๔. คำที่มีอักษรนำ	แบบทดสอบการอ่านออกเสียง ๑. การอ่านสะกดคำ ๒. การอ่านออกเสียงคำ ๓. การอ่านออกเสียงข้อความ	๑๐ ข้อ ๒๐ ข้อ ๑ ข้อ
	ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	การสะกดคำ การแจกลูก และการอ่านเป็นคำ		
๒. การอ่านรู้เรื่อง	ท ๑.๑ ป.๑/๒ บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	การบอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๕ ข้อ
	ท ๑.๑ ป.๑/๓ ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องสั้น ๆ บทร้องเล่น และบทเพลง เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๕ ข้อ
การเขียน ๑. การเขียนคำ	ท ๒.๑ ป.๑/๒ เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ	การเขียนสื่อสาร ๑. คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ๒. คำพื้นฐานในบทเรียน ๓. คำคล้องจอง ๔. ประโยคง่าย ๆ	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนตามคำบอก)	๒๐ ข้อ
	ท ๔.๑ ป.๑/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	การสะกดคำ การแจกลูก และการอ่านเป็นคำ		
๒. การเขียนประโยค	ท ๒.๑ ป.๑/๒ เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่าย ๆ	การเขียนสื่อสาร ๑. คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ๒. คำพื้นฐานในบทเรียน ๓. คำคล้องจอง ๔. ประโยคง่าย ๆ	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนแต่งประโยค)	๕ ข้อ

**โครงสร้างของเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒**

สมรรถนะ	มาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	รูปแบบของการวัด	จำนวน (ข้อ)
การอ่าน ๑. การอ่านออกเสียง	ท ๑.๑ ป.๒/๑ อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง	การอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป.๑ ไม่น้อยกว่า ๘๐๐ คำ รวมทั้งคำที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย ๑. คำที่มีรูปวรรณยุกต์และไม่มีรูปวรรณยุกต์ ๒. คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ๓. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๔. คำที่มีอักษรนำ ๕. คำที่มีตัวการันต์ ๖. คำที่มี รร ๗. คำที่มีพยัญชนะและสระที่ไม่ออกเสียง	แบบทดสอบการอ่านออกเสียง ๑. การอ่านออกเสียงคำ ๒. การอ่านออกเสียงข้อความ	๒๐ ข้อ ๑ ข้อ
๒. การอ่านรู้เรื่อง	ท ๑.๑ ป.๒/๒ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	การบอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๕ ข้อ
	ท ๑.๑ ป.๒/๓ ตั้งคำถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ ป.๒/๔ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ ป.๒/๕ แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน เรื่องเล่าสั้น ๆ บทเพลง และบทร้อยกรองง่าย ๆ เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๕ ข้อ
การเขียน ๑. การเขียนคำ	ท ๔.๑ ป.๒/๒ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	๑. มาตราตัวสะกดคำที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ๒. การผันอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำ ๓. คำที่มีตัวการันต์ ๔. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๕. คำที่มีอักษรนำ ๖. คำที่มี รร	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนตามคำบอก)	๒๐ ข้อ
	๒. การเขียนเรื่อง	ท ๒.๑ ป.๒/๓ เขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนเรื่องตามจินตนาการ)

**โครงสร้างของเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓**

สมรรถนะ	มาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	รูปแบบของการวัด	จำนวน (ข้อ)
การอ่าน ๑. การอ่านออกเสียง	ท ๑.๑ ป.๓/๑ อ่านออกเสียงคำ ข้อความ เรื่องสั้น ๆ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว	การอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ และบทร้อยกรองง่าย ๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป.๒ ไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ คำ รวมทั้งคำที่ใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ประกอบด้วย ๑. คำที่มีตัวการันต์ ๒. คำที่มี รร ๓. คำที่มีพยัญชนะและสระไม่ออกเสียง ๔. คำพ้อง ๕. คำพิเศษอื่น ๆ เช่น คำที่ใช้ ท ฤ ฎ	แบบทดสอบการอ่านออกเสียง ๑. การอ่านคำ ๒. การอ่านบทร้อยกรอง โดยอ่านแบบร้อยแก้ว	๒๐ ข้อ ๑ ข้อ
๒. การอ่านรู้เรื่อง	ท ๑.๑ ป.๓/๒ อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	การบอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๑๐ ข้อ
	ท ๑.๑ ป.๓/๓ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ ป.๓/๔ ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ ป.๓/๕ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทานหรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น เรื่องเล่าสั้น ๆ บทเพลง และบทร้อยกรอง บทเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น ข่าวและเหตุการณ์ ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่น และชุมชน	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๑๐ ข้อ

โครงสร้างของเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ต่อ)

สมรรถนะ	มาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	รูปแบบของการวัด	จำนวน (ข้อ)
การเขียน ๑. การเขียนคำ	ท ๔.๑ ป.๓/๑ เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ	๑. มาตรฐานตัวสะกดคำที่ตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตรา ๒. การผันอักษรกลาง อักษรสูง และอักษรต่ำ ๓. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๔. คำที่มีอักษรนำ ๕. คำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ ๖. คำที่มี ฤ ฦ ๗. คำที่ใช้ บัน บรร ๘. คำที่ใช้ รร	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนตามคำบอก)	๒๐ ข้อ
๒. การเขียนเรื่อง	ท ๒.๑ ป.๓/๕ เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ ภาพ และหัวข้อที่กำหนด	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนเรื่องตามจินตนาการ)	๑ ข้อ

**โครงสร้างของเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**

สมรรถนะ	มาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	รูปแบบของการวัด	จำนวน (ข้อ)
การอ่าน ๑. การอ่านออกเสียง	ท ๑.๑ ป.๔/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย ๑. คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น ๒. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๓. คำที่มีอักษรนำ ๔. คำประสม ๕. อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน ฯลฯ	แบบทดสอบการอ่านออกเสียง	๑ ข้อ
๒. การอ่านรู้เรื่อง	ท ๑.๑ ป.๔/๓ อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถาม จากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ ป.๔/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ ป.๔/๕ คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ ท ๑.๑ ป.๔/๖ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น ๆ เรื่องเล่า จากประสบการณ์ นิทานชาดก บทความ บทโฆษณา งานเขียน ประเภทโน้มน้าวใจ ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน สารคดีและบันเทิงคดี	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๑๐ ข้อ
การเขียน การเขียนเรื่อง	ท ๒.๑ ป.๔/๗ เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนเรื่องตามจินตนาการ)	๑ ข้อ

**โครงสร้างของเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**

สมรรถนะ	มาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	รูปแบบของการวัด	จำนวน (ข้อ)
การอ่าน ๑. การอ่านออกเสียง	ท ๑.๑ ป.๕/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย ๑. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๒. คำที่มีอักษรนำ ๓. คำที่มีตัวการันต์ ๔. อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน ฯลฯ	แบบทดสอบการอ่านออกเสียง	๑ ข้อ
๒. การอ่านรู้เรื่อง	ท ๑.๑ ป.๕/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ ป.๕/๕ วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต	การจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีในบทเรียน บทความ บทโฆษณา งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๑๐ ข้อ
การเขียน การเขียนเรื่อง	ท ๒.๑ ป.๕/๔ เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่าง ๆ ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนย่อความ)	๑ ข้อ

**โครงสร้างของเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖**

สมรรถนะ	มาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	รูปแบบของการวัด	จำนวน (ข้อ)
การอ่าน ๑. การอ่านออกเสียง	ท ๑.๑ ป.๖/๑ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ประกอบด้วย ๑. คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ๒. คำที่มีอักษรนำ ๓. คำที่มีตัวการ์นต์ ๔. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ ๕. อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน ๖. วัน เดือน ปีแบบไทย ฯลฯ	แบบทดสอบการอ่านออกเสียง	๑ ข้อ
๒. การอ่านรู้เรื่อง	ท ๑.๑ ป.๖/๓ อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลา แล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ ป.๖/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ท ๑.๑ ป.๖/๕ อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น ๆ นิทาน และเพลงพื้นบ้าน บทความ พระบรมราโชวาท สารคดี เรื่องสั้น งานเขียนประเภทโน้มน้าว	แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ	๑๐ ข้อ
การเขียน การเขียนเรื่อง	ท ๒.๑ ป.๖/๔ เขียนเรียงความ	การเขียนเรียงความ	แบบทดสอบการเขียน (การเขียนเรียงความ)	๑ ข้อ

กำหนดการสอบและการรายงานผล

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ครั้งนี้ กำหนดการสอบในเดือนมกราคม ๒๕๖๐ (กรณีที่นักเรียนคนใดไม่สามารถสอบในวันที่โรงเรียนจัดสอบ เช่น ป่วย ไม่มาเรียน ฯลฯ ต้องให้นักเรียนสอบให้ครบในวันอื่น)

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจกำหนดช่วงเวลาในการสอบและการรายงานผลของโรงเรียนให้โรงเรียนดำเนินการได้

การรายงานผล

การรายงานผลการประเมินให้รายงานผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - MES) ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐

เกณฑ์ของระดับคะแนนและการแปลผลการประเมิน

การวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ครั้งนี้ ใช้เกณฑ์การประเมินและแปลผลการประเมิน ดังนี้

เกณฑ์ของระดับคะแนน	การแปลผล
ร้อยละ ๗๕ - ๑๐๐	ดีมาก
ร้อยละ ๕๐ - ๗๔	ดี
ร้อยละ ๒๕ - ๔๙	พอใช้
ร้อยละ ๐ - ๒๔	ปรับปรุง

การนำผลการประเมินไปใช้การพัฒนานักเรียน

การประเมินนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อนำข้อมูลจากผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียนซึ่งมีความสามารถสูงให้ดียิ่งขึ้น และแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่มีผลการประเมินต่ำกว่าระดับพอใช้ โดยครูผู้สอนควรพิจารณาผลการประเมินของนักเรียนทั้งภาพรวมและรายบุคคล เพื่อให้ทราบว่านักเรียนแต่ละคนมีผลการประเมินความสามารถและทักษะใดที่ควรได้รับการพัฒนา และนักเรียนคนใดที่ต้องได้รับการพัฒนาโดยเร็วโดยครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะสมกับนักเรียน เช่น การจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลเพิ่มเติม เป็นต้น

การดำเนินการสอบ

การดำเนินการสอบเป็นความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัด ในการบริหารจัดการมีแนวปฏิบัติดังนี้

๑. การเตรียมการก่อนการสอบ ก่อนการสอบให้โรงเรียนเตรียมการดังนี้

๑.๑ การจัดห้องสอบ ให้จัดห้องสอบตามปกติของการจัดสอบของโรงเรียน

๑.๒ ผู้ดำเนินการสอบ มอบหมายให้ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการสอบ โดยใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสังกัด

๒. การดำเนินการสอบ การดำเนินการสอบให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ให้ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นที่ได้รับมอบหมายศึกษาทำความเข้าใจจากคู่มือเครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะการอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ วิธีดำเนินการสอบ และเกณฑ์การประเมินในคำชี้แจงของแบบทดสอบของแต่ละระดับชั้นที่รับผิดชอบให้เข้าใจ

๒.๒ ให้ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นที่ได้รับมอบหมายจัดสอบตามรายละเอียดที่กำหนดในคำชี้แจงของแบบทดสอบแต่ละระดับชั้น

๓. การดำเนินการหลังสอบ การดำเนินการหลังสอบให้ดำเนินการดังนี้

ครูผู้สอนหรือครูประจำชั้นที่ได้รับมอบหมายตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดในคำชี้แจงของแบบทดสอบแต่ละระดับชั้นของนักเรียนในโรงเรียนของตน และรายงานผลการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดช่วงเวลาและวิธีการในการรายงานผลของโรงเรียนให้โรงเรียนทราบและดำเนินการ โดยอาจให้โรงเรียนเป็นผู้รายงานผลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - MES) หรือรวบรวมส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการรายงาน ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

วิธีปฏิบัติในการบันทึกผลการประเมินการอ่านการเขียนผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - MES)

๑. ส่วนกลางกำหนดการบันทึกผลการประเมินการอ่านการเขียน โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโรงเรียนรายงานข้อมูลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - MES) ภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐

๒. ให้ผู้รายงานข้อมูลบันทึกผลการประเมินการอ่านการเขียนตามตารางในระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - MES) ดังนี้

ตารางรายงานผลการประเมินการอ่าน

การอ่าน								รวมจำนวน การอ่าน (คน)
ฉบับที่ ๑ การอ่านออกเสียง				ฉบับที่ ๒ การอ่านรู้เรื่อง				
ดีมาก (คน)	ดี (คน)	พอใช้ (คน)	ปรับปรุง (คน)	ดีมาก (คน)	ดี (คน)	พอใช้ (คน)	ปรับปรุง (คน)	
.....

ตารางสำหรับรายงานผลการประเมินการเขียน

การเขียน								รวมจำนวน การเขียน (คน)
ฉบับที่ ๑ การเขียนคำ				ฉบับที่ ๒ การเขียนประโยค/เรื่อง				
ดีมาก (คน)	ดี (คน)	พอใช้ (คน)	ปรับปรุง (คน)	ดีมาก (คน)	ดี (คน)	พอใช้ (คน)	ปรับปรุง (คน)	
.....

* ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีเฉพาะการเขียนเรื่อง

การสอบและประเมินผล
เพื่อการค้นและพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ